1963
ଏପ୍ରିଲ 25

ବଚ୍ଚୁ ଲାଲ୍

ବନାମ

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

(କେ. ସୁବ୍ବା ରାଓ, ରଘୁବର ଦୟାଲ ଏବଂ
ଜେ. ଆର. ମୁଧୋଲକର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡ - ତହ ବଜାରି ବକେୟା ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଲିଜ୍ - ପ୍ରତିବନ୍ଧକ - ଅଭିଯୋଗ - "ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ବାଧା ଦେବା ପାଇଁ ଦଣ୍ଡ" - ପରିସର - ସଂଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡ ଅଧିନିୟମ, 1922 (1922 ର ଅଧିନିୟମ X), ଧାରା 107 ।

ଜଣେ ରାଜା ସାହେବ ଆହ୍ଲାବାଦ ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡରୁ ବଜାରରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ବୟାଇ ଏବଂ ବଜାର ମାହାସୁଲ ଆଦାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ଲିଜ୍ ନେଇଥିଲେ । ଏହି ମାହାସୁଲ ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ କର୍ମଚାରୀ ଥିଲେ । ରାଜା ସାହେବଙ୍କ ଜଣେ ପିଅନ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2, ମେୱାଲାଲଙ୍କୁ ଅଳସୀ ବିକ୍ରି କରିଥିବା ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2, ଶ୍ୟାମ ଲାଲଙ୍କୁ ମୁନିମକୁ ଆସି ବେୟାଇ ଦେୟ ଦେବାକୁ କହିଥିଲେ । ମେୱା ଲାଲ୍ ଶ୍ୟାମ ଲାଲଙ୍କୁ ସେହି ଦେୟ ପରିଶୋଧ ନକରିବାକୁ କହିଥିଲେ । ପିଅନ ଶ୍ୟାମ ଲାଲଙ୍କୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇଯାଇଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଏକ ଲାଠି ଧରି ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ଯେ ସେ କାହିଁକି ବକେୟା ଆଦାୟରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛନ୍ତି, ସେ ତାଙ୍କୁ ଖରାପ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଧମକ ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀ, ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରି ପାଇବା ପରେ, ସଂଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 107 ଅଧୀନରେ ଏକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଏକ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ବିଚାରଣ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ତାଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 504 ଏବଂ 506 ଅଧୀନରେ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 107 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ଅପିଲରେ, ଦୌରା ଜଜ୍ ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଅଭିଯୋଗରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଥିଲେ । ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ହେବା ବିରୋଧରେ ଆବେଦନକାରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ଉପରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅଦାଲତରେ ତିନୋଟି ଯୁକ୍ତି ଉଠାଯାଇଥିଲା; (i) ମେୱାଲାଲଙ୍କୁ

1963
ବଙ୍କୁ ଲାଲ୍
ବନାମ
ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ରଘୁବର ଦୟାଲ

ଦୋଷମୁକ୍ତ କରି ଦୌରା ଜଜ୍ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ଅନୁଚିତ ଥିଲା କାରଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ କୌଣସି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯାହାଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ତାଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ, (ii) ରାଜା ତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ତହ ବଜାର ବକେୟା ଆଦାୟ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ବିଚାର କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ଏବଂ (iii) ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ମେୱାଲାଲଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 182 ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ମଞ୍ଜୁରି ଥିଲା ।

ନିର୍ଣ୍ଣିତ ହେଲା ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 107 ବୋର୍ଡ ସହିତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପ୍ରତିରୋଧ କିମ୍ବା ଅସଦାଚରଣକୁ ଏକ ଅପରାଧ କରେ ନାହିଁ । ଏହି ଧାରା ଦୁଇ ଶ୍ରେଣୀର ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କୁ ବାଧା ଦେବା କିମ୍ବା ଅସଦାଚରଣ କରିବା ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି । ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀ ଗଠିତ । ରାଜା କିମ୍ବା ଆବେଦନକାରୀ ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡର କର୍ମଚାରୀ ନୁହଁନ୍ତି । ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଯେଉଁମାନେ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବୋର୍ଡ ସହିତ ଚୁକ୍ତି ଅଧୀନରେ ଅଛନ୍ତି । ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ, ବୋର୍ଡ ସହିତ ଚୁକ୍ତି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ହେଉଛନ୍ତି ରାଜା, ଆବେଦନକାରୀ ନୁହଁନ୍ତି । ଆବେଦନକାରୀ କେବଳ ରାଜାଙ୍କର ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ । ଏହି ବିଚାରକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ର ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଉପରେ ଗୁଣବତ୍ତା ସହିତ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ତେଣୁ, ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ଏହି ଆବେଦନ ଉପରେ ଶୁଣାଣି ହୋଇନଥିଲା । ପ୍ରଥମ ବିବାଦର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଲିଜ୍ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଜଣା ନ ଥିବାରୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିବାଦ ଉପରେ କୌଣସି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିନଥିଲେ । ତୃତୀୟ ଯୁକ୍ତିକୁ ଠିକ୍ ବୋଲି ଧରାଯାଇଥିଲା ।

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 126/1961 ।

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 381/1960ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ୍ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମେ 3, 1961 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଆବେଦନ ।

1963
ବଚ୍ଚୁ ଲାଲ୍
ବନାମ
ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ରଘୁବର ଦୟାଲ

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଓ. ପି. ରାଣା ।

ଉତ୍ତରଦାତା ହାଜର ହୋଇନଥିଲେ ।

1963, ଏପ୍ରିଲ 25 । ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ରଘୁବର ଦୟାଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ରଘୁବର ଦୟାଲ

ଶଙ୍କରଗଡ଼, ୟୁ. ପି. ର ରାଜା କମଲାକର ସିଂ ଶଙ୍କରଗଡ଼ ବଜାରରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ବାୟାଇ ଏବଂ ବଜାର ମାହାସୁଲ ଆଦାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡରୁ ଏକ ଲିଜ୍ ନେଇଥିଲେ । ଏହି ବକେୟା ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ବଚ୍ଚୁ ଲାଲ୍ ତାଙ୍କର କର୍ମଚାରୀ ଥିଲେ । 1959 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 13 ତାରିଖରେ, ରାଜା ସାହେବଙ୍କ ପିଅନ ବାହାଦୁର ସିଂହ, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2 ଶ୍ୟାମ ଲାଲ କୁର୍ମୀଙ୍କୁ, ଯିଏକି ସେହି ବଜାରରେ ଉତ୍ତରଦାତା 2, ମେୱାଲାଲଙ୍କୁ ଦୁଇ ଶଗଡ ବୋଝେଇ ଅଳସୀ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ, ମୁନିମ ନିକଟକୁ ଯିବା ପାଇଁ କହିଥିଲେ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସେ ସେଠାକାର ବାୟାଇ ବକେୟା ପରିଶୋଧ କରିପାରିବେ । ମେୱା ଲାଲ୍ ଶ୍ୟାମ ଲାଲଙ୍କୁ ସେହି ଦେୟ ପରିଶୋଧ ନକରିବାକୁ କହିଥିଲେ । ତେବେ ପିଅନ ଶ୍ୟାମ ଲାଲଙ୍କୁ ଶସ୍ୟ ଗୋଦାମରେ ଥିବା ଆବେଦନକାରୀ ବଚ୍ଚୁ ଲାଲଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇଯାଇଥିଲେ । ଏକ ଲାଠି ଧରି ମେୱା ଲାଲ୍ ସେଠାକୁ ଆସିଲେ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ବଚ୍ଚୁ ଲାଲ୍ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ଯେ ସେ କାହିଁକି ବକେୟା ଅର୍ଥ ଆଦାୟରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛନ୍ତି, ସେ ତାଙ୍କୁ ଅଶ୍ଳୀଳ ଭାବରେ ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ହାତ ଏବଂ ପାଦ ଭାଙ୍ଗି ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଧମକ ଦେଇଥିଲେ । ଏହାପରେ, ବଚ୍ଚୁ ଲାଲ୍, ମେୱାଲାଲଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଂଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡ ଅଧିନିୟମ, 1922ର ଧାରା 107 (ୟୁ. ପି. ଅଧିନିୟମ ସଂଖ୍ୟା 1922 ର X) ଅଧୀନରେ, ଯାହାକୁ ଏହା ପରେ ଅଧିନିୟମ କୁହାଯାଏ, ଏକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଠାରୁ ମଞ୍ଜୁରି ପାଇବା ପରେ ଏକ ଅଭିଯୋଗ ଦାଏର କରିଥିଲେ ।

ବିଚାରଣ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍, କରଚାନାର ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ତହସିଲଦାର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍, ମେୱା ଲାଲଙ୍କୁ ଆଇ.ପି.ସି.ର ଧାରା 504 ଏବଂ 506 ଅଧୀନରେ ଅପରାଧରେ ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 107 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧରେ ମଧ୍ୟ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନରେ, ଆହ୍ଲାବାଦର ଦୌରା ଜଜ୍ ମେୱାଲାଲ୍ ଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 107

ଅନୁଯାୟୀ ମେୱାଲାଲ୍ ଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ଚଳାଇବା ପାଇଁ ବଚ୍ଚୁ ଲାଲ୍ ସପକ୍ଷରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇ ନଥିଲା, ଯେ ଆଇ.ପି.ସି., ଭାଗ 2, ଧାରା 506 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧ ବିଚାର କରିବାକୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାରିତା ନାହିଁ, ଯାହା ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା, ଏବଂ ଆଇ. ପି. ସି.ର ଧାରା 504 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲା ସନ୍ଦେହଜନକ ଥିଲା । ବଚ୍ଚୁ ଲାଲ୍ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 417 ର ଉପ-ଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ, ଯାହାକୁ ଏହା ପରେ ସଂହିତା କୁହାଯାଏ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅନୁମତି ପାଇବା ପରେ ମେୱାଲାଲଙ୍କ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ବିରୋଧରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଆବେଦନକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଖାରଜ କରିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ, ଅଭିଯୋଗକାରୀ ହୋଇଥିବାରୁ ଏବଂ ତେଣୁ ମେୱାଲାଲଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପରାଧିକ ମାମଲାର ଏକ ପକ୍ଷ ହୋଇଥିବାରୁ ଦୌରା ଜଜ୍ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପିଲ ବିଷୟରେ ନୋଟିସ୍ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟର ନୀତି ଉପରେ ଏହିପରି ନୋଟିସ୍ ଏବଂ ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ଏବଂ ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯେ ସଂହିତାର ଧାରା 417 (3) ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କୁ ଆବେଦନ କରିବାର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ଦୌରା ଜଜ୍ ଏପରି ବିଚାର କରିବାରେ ତ୍ରୁଟିଯୁକ୍ତ ଥିଲେ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 182 ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ମଞ୍ଜୁରି ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ମଞ୍ଜୁରି ଶଙ୍କରଗଡ଼ର ରାଜା ସାହେବଙ୍କ ନାମରେ ଥିଲା, ବଚ୍ଚୁ ଲାଲଙ୍କ ନାମରେ ନୁହେଁ ଏବଂ ତେଣୁ ଅଭିଯୋଗ ଏକ ବୈଧ ଅଭିଯୋଗ ନଥିଲା ଏବଂ ରାଜା ସାହେବ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ତାହ ବଜାରି ସଂଗ୍ରହ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆଇ.ପି.ସି. ର ଧାରା 506 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରିବା ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା ଏବଂ ଆଇ.ପି.ସି. ର ଧାରା 504 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରିବା ତ୍ରୁଟିଯୁକ୍ତ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ପାଇଁ ମାମଲାଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷୁଦ୍ର ଥିଲା, ଯଦିଓ ଏହା ଦୌରା ଜଜ୍ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ନେଇଥିଲା । ତଦନୁସାରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 134 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ହାସଲ କରିବା ପରେ ବଚ୍ଚୁ

1963
ବଙ୍କୁ ଲାଲ୍
ବନାମ
ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ରଘୁବର ଦୟାଲ

ଲାଲ୍ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଦାୟର କରିଛନ୍ତି । ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ହେଉଛି ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ ମେୱାଲାଲ ହେଉଛନ୍ତି ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ତିନୋଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଇଛି । ଗୋଟିଏ ହେଉଛି, ଯେଉଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଭିଯୋଗରେ ମେୱାଲାଲଙ୍କୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ, ସେହି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସହକାରୀ ଦୌରା ଜଜ୍ ଏକ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ତାଙ୍କୁ ଏପରି କୌଣସି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ମେୱାଲାଲଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିବା ପାଇଁ ସହକାରୀ ଦୌରା ଜଜ୍ ଙ୍କ ଆଦେଶ ଏକ ଯଥାର୍ଥ ଆଦେଶ ନଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଶଙ୍କରଗଡ଼ର ରାଜା ତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ତାହ ବଜାରି ବକେୟା ଆଦାୟ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ତୃତୀୟ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ମେୱାଲାଲଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 182 ଅନୁଯାୟୀ ବଙ୍କୁ ଲାଲଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକ ମଞ୍ଜୁରି ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହାର ବିପରୀତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଭୁଲ ଅଟେ ।

ତୃତୀୟ ଯୁକ୍ତିଟି ଠିକ୍ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 182 ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ଅଧିକାର କେବଳ ଶଙ୍କରଗଡ଼ର ରାଜାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ଆବେଦନକାରୀ ବଙ୍କୁ ଲାଲଙ୍କ ସମେତ ତାଙ୍କର ଅନେକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ରହିଛି ।

ଯେହେତୁ ଶଙ୍କରଗଡ଼ର ରାଜାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିବା ଲିଜ୍ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଆମେ ଜାଣିନାହୁଁ ଏବଂ ଯେହେତୁ ସେ ଲିଜ୍ ଅଧୀନରେ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିବା ମାହାସୁଲର ଆଦାୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ପର୍କରେ ନାଗରିକ ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ଆମ୍ଭେ ଚିନ୍ତା କରୁନାହୁଁ, ଦ୍ୱିତୀୟ ବିବାଦ ଉପରେ ଆମର ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ତଥାପି, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଧାରା 107 ବୋର୍ଡ ସହିତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ବାଧା କିମ୍ବା ଅସଦାଚରଣକୁ ଅପରାଧ ବିବେଚନା କରେ ନାହିଁ ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 107 ରେ କୁହାଯାଇଛି:

"ଯିଏ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ କିମ୍ବା ବୋର୍ଡ ସହିତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନରେ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଚୁକ୍ତିନାମା ପୂରଣରେ

ବାଧା କିମ୍ବା ଅସଦାଚରଣ କରନ୍ତି, କିମ୍ବା ଏହି ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଧିକୃତ କାର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କୌଣସି ସ୍ତର କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସୂଚିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ଥାପିତ ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅପସାରଣ କରନ୍ତି, ସେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେଲେ ଏକ ଜୋରିମାନା ପାଇଁ ଦାୟୀ ହେବେ ଯାହା ପଚାଶ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇପାରେ ।"

ଏହି ଧାରା ଦୁଇ ଶ୍ରେଣୀର ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କୁ ବାଧା ଦେବା କିମ୍ବା ଅସଦାଚରଣ କରିବା ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି । ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ ବର୍ଗ ଗଠିତ । ଶଙ୍କରଗଡ଼ର ରାଜା କିମ୍ବା ବଙ୍କୁ ଲାଲ୍ ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡର କର୍ମଚାରୀ ନୁହଁନ୍ତି । ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସେହିମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଯେଉଁମାନେ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବୋର୍ଡ ସହିତ ଚୁକ୍ତି ଅଧୀନରେ ଅଛନ୍ତି । ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ, ବୋର୍ଡ ସହିତ ଚୁକ୍ତି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ହେଉଛନ୍ତି ଶଙ୍କରଗଡ଼ର ରାଜା, ବଙ୍କୁ ଲାଲ୍ ନୁହଁନ୍ତି । ବଙ୍କୁ ଲାଲ୍ କେବଳ ରାଜାଙ୍କର ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ।

ଆମେ ସଂହିତାର ଧାରା 504 ଅନୁଯାୟୀ ମାମଲାର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କୁ ଶୁଣିନାହୁଁ ଏବଂ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକର ଫଳାଫଳକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛୁ ।

ଉଲ୍ଲିଖିତ ବିଚାରକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 କୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି କରିବା ଆଦେଶ ଉପରେ କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ।

ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆମେ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରୁଛୁ ।

1963
ବଚ୍ଚୁ ଲାଲ୍
ବନାମ
ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ରଘୁବର ଦୟାଲ

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।